

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN PHÁP LUẬT VỀ GIAO THÔNG ĐƯỜNG THỦY NỘI ĐỊA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HÀ TĨNH THEO CHỨC NĂNG CỦA LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT GIAO THÔNG

NGUYỄN VĂN SON*

Bài viết khái quát về mạng lưới giao thông đường thủy nội địa trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh, thực tiễn công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng Cảnh sát giao thông, chỉ ra hạn chế, thiếu sót trong công tác này và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả trong thời gian tới.

Từ khóa: Hà Tĩnh, tuyên truyền, đường thủy nội địa, Cảnh sát giao thông.

Ngày nhận bài: 28/06/2022; Biên tập xong: 17/07/2022; Duyệt đăng: 25/07/2022

The article outlines Ha Tinh domestic waterway network and the activities of domestic waterway traffic law propaganda by Ha Tinh traffic Police. At the same time, it also points out shortcomings and proposes measures to enhance the efficiency of domestic waterway traffic law propaganda in the upcoming time.

Keywords: Ha Tinh, propaganda, domestic waterway, traffic Police.

Hà Tĩnh là tỉnh nằm ở vùng Bắc Trung bộ, có diện tích tự nhiên 5.990,7 km², trải dài từ 17°54' đến 18°37' vĩ Bắc và từ 106°30' đến 105°07' kinh Đông, phía Bắc giáp tỉnh Nghệ An, phía Nam giáp tỉnh Quảng Bình, phía Tây giáp Lào, phía Đông giáp biển Đông. Trung tâm hành chính của tỉnh là thành phố Hà Tĩnh, nằm cách thủ đô Hà Nội 340 km. Hà Tĩnh là tỉnh có đầy đủ địa hình đồi núi cao, trung du, đồng bằng và ven biển. Đặc biệt Hà Tĩnh có bờ biển dài 137 km với nhiều cửa sông lớn. Hệ thống sông ngòi ở Hà Tĩnh khá dày đặc và có đặc điểm chung là chiều dài ngắn, lưu vực nhỏ, tốc độ dòng chảy lớn, sự phân bố dòng chảy thay đổi theo mùa rõ rệt, hầu hết các con sông đều chịu ảnh hưởng của mưa lũ ở thượng nguồn, những vùng thấp trũng ở hạ lưu thường bị ngập lụt và nhiễm mặn do chế độ thủy văn. Toàn tỉnh có trên 30 con sông lớn nhỏ với tổng chiều dài trên 400 km, tổng lưu vực của các con sông khoảng 5.924 km², trữ lượng nước khoảng 9 - 10 tỷ m³/năm. Hà Tĩnh là địa phương có vị trí kinh tế, chính trị, văn hóa quan trọng và là cầu nối giao thông quan trọng của cả nước nói chung và của khu vực miền Trung nói riêng, với các loại hình giao thông đường bộ, đường sắt, đường thủy

nội địa. Chính vì vậy, tình hình trật tự an toàn giao thông (TTATGT) đóng một vai trò hết sức quan trọng trong việc phát triển kinh tế, chính trị, xã hội của địa phương.

Trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh có 04 tuyến đường thủy nội địa quốc gia, với tổng chiều dài 223,5 km, gồm: Tuyến sông Lam, dài 56 km; tuyến sông La - Ngàn Sâu, dài 40 km; tuyến sông Nghèn, dài 64,5 km; tuyến sông Rào Cái - Gia Hội, dài 63 km. Hệ thống các tuyến đường thủy nội địa địa phương dày đặc, trong đó có nhiều hồ, đập lớn như: Hồ Ké Gồ (huyện Cẩm Xuyên), hồ Sông Rác (huyện Cẩm Xuyên, huyện Kỳ Anh), hồ Khe Thờ - trại Tiểu và Đập Nhà Đường (huyện Can Lộc), hồ Ngàn Trươi (huyện Vũ Quang). Tỉnh có 09 bến đò ngang trên các con sông lớn với nhiều thuyền, bè hoạt động. Các tuyến đường thủy nội địa trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh có vai trò rất quan trọng trong việc phục vụ việc vận chuyển hàng hóa và nhu cầu đi lại, sinh hoạt của quần chúng nhân dân.

Bảo đảm TTATGT nói chung, đặc biệt là TTATGT đường thủy nội địa là vấn đề

** Đại úy, Thạc sĩ, Nghiên cứu sinh Học viện Cảnh sát nhân dân*

đang được các cấp, các ngành và người dân trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh đặc biệt quan tâm, tổ chức triển khai thực hiện đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả với nhiều giải pháp có tính dài hạn và ngắn hạn. Tuy nhiên, những năm gần đây, tình hình TTATGT đường thủy nội địa trên địa bàn vẫn còn tiềm ẩn nhiều nguy cơ và diễn biến khá phức tạp. Theo thống kê của Phòng Cảnh sát giao thông (CSGT) Công an tỉnh Hà Tĩnh từ năm 2017 đến năm 2021 (*Báo cáo tổng kết năm*), lực lượng CSGT Công an tỉnh Hà Tĩnh đã kiểm tra, phát hiện và xử lý 7.612 trường hợp vi phạm với tổng số tiền phạt là hơn 8,5 tỷ đồng thu nộp kho bạc nhà nước, trên các tuyến giao thông đường thủy nội địa thuộc địa phận tỉnh còn xảy ra 138 vụ tai nạn giao thông (TNGT), làm chết 04 người và bị thương 56 người, gây thiệt hại 1,556 tỷ đồng. Nguyên nhân chủ yếu dẫn tới tình trạng vi phạm, TNGT đường thủy nội địa kể trên chủ yếu là do nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật về bảo đảm TTATGT đường thủy nội địa của người dân còn nhiều hạn chế, thường xuyên vi phạm các quy định của pháp luật về điều kiện hoạt động của phương tiện, người điều khiển phương tiện giao thông đường thủy nội địa, và các quy tắc giao thông đường thủy nội địa. Bên cạnh đó công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh của lực lượng CSGT vẫn chưa có một chiến lược tổng thể, khoa học, đồng bộ và chặt chẽ, nhiều lúc còn mang tính hình thức, hiệu quả đạt được không cao, hoạt động tổ chức công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh của lực lượng CSGT chưa được tiến hành thường xuyên, liên tục, thiếu sự đồng bộ, phối hợp của các cơ quan chức năng. Lực lượng CSGT chưa thực sự chủ động trong công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa cũng như chưa tranh thủ sự đồng tình ủng hộ của quần chúng nhân dân.

Để đảm bảo tình hình TTATGT đường thủy nội địa, lực lượng CSGT Công an tỉnh Hà Tĩnh đã thực hiện đồng bộ các biện pháp công tác khác nhau, trong đó có công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy

nội địa. Trong thời gian qua, công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT Công an tỉnh Hà Tĩnh đã có nhiều chuyển biến tích cực, nội dung, hình thức, biện pháp tuyên truyền đã được đổi mới, góp phần làm cho trình độ nhận thức và ý thức chấp hành các quy định của pháp luật về giao thông đường thủy nội địa được nâng lên. Tuy nhiên, kết quả đạt được so với yêu cầu của thực tiễn vẫn còn rất nhiều hạn chế. Điều đó xuất phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau, cụ thể là:

Thứ nhất, hệ thống pháp luật về công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT chưa được hoàn thiện, còn nhiều bất cập, thiếu sót dẫn đến những khó khăn trong quá trình thực hiện công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT, các văn bản pháp luật quy định về công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa vẫn còn nhiều thiếu sót, hạn chế, nhiều điểm chưa phù hợp với tình hình thực tế, chưa được hệ thống hóa một cách đầy đủ, khoa học, đồng bộ... gây nên những khó khăn trong quá trình thực hiện công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT, khiến cho công tác tuyên truyền thiếu tính đồng bộ, thống nhất, chủ động và ổn định trên phạm vi toàn quốc.

Luật Giao thông đường thủy nội địa ra đời đã kịp thời tạo cơ sở pháp lý để điều chỉnh các mối quan hệ xã hội phát sinh trong hoạt động giao thông đường thủy nội địa và các lĩnh vực có liên quan. Trong Luật còn nhiều nội dung cần có các văn bản hướng dẫn để việc thực hiện được thống nhất, đúng quy định. Tuy nhiên, quá trình ban hành các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Giao thông đường thủy nội địa của các cơ quan chức năng còn chậm trễ, chưa đầy đủ và kịp thời, nhiều văn bản sau nhiều năm Luật có hiệu lực mới được ban hành, nhiều văn bản cần thiết vẫn chưa được ban hành dẫn đến sơ hở, thiếu sót, khó khăn trong quá trình thực hiện công tác quản lý nhà nước về hoạt động giao thông đường thủy nội địa. Bên cạnh đó chất lượng của một

số văn bản quy phạm pháp luật còn chưa cao, nội dung chung chung, không phù hợp và sát với thực tế, thiếu tính ổn định, phải sửa đổi, bổ sung nhiều lần. Còn có một số quy định chưa rõ ràng, cụ thể dẫn đến gặp nhiều khó khăn trong quá trình thực hiện và áp dụng vào đời sống.

Thứ hai, nội dung, lựa chọn biện pháp, hình thức trong công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa có lúc, có nơi còn chậm đổi mới và còn mang nặng tính hình thức, chưa bảo đảm được tính tương thích với đặc điểm của các đối tượng, địa bàn cụ thể.

Thứ ba, công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, xây dựng lực lượng đối với công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT tuy có nhiều đổi mới xong kết quả vẫn còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu.

Thứ tư, việc xây dựng các mô hình tổ chức quần chúng thí điểm, phù hợp với đối tượng vận động, làm lực lượng nòng cốt đi đầu trong phong trào tổ chức vận động quần chúng tham gia quản lý TTATGT trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh còn hạn chế.

Thứ năm, công tác phối hợp giữa các lực lượng trong ngành Công an và ngoài ngành Công an trong công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa còn chưa chặt chẽ, chưa phát huy được hết hiệu quả; nhiều lúc, nhiều khi chỉ mang tính hình thức, chiếu lệ, tâm lý ỷ lại vẫn tồn tại.

Từ những vấn đề nêu trên, tác giả đề xuất một số giải pháp như sau:

Thứ nhất, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật về công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT

Việc hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật về công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT, cần tập trung các nội dung cơ bản sau đây:

- Cần ban hành hệ thống các văn bản chỉ đạo của Đảng, Nhà nước và của ngành Công an để quy định rõ về vai trò, trách nhiệm

của lực lượng Cảnh sát nhân dân nói chung và lực lượng CSGT nói riêng trong công tác tuyên truyền pháp luật nói chung và công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa nói riêng, trên cơ sở đó khái quát hóa, thể chế hóa các quan điểm chỉ đạo để lực lượng CSGT có cơ sở pháp lý để tổ chức, thực hiện.

- Xác định về nội dung, yêu cầu cần tổ chức công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT nói chung, nội dung, yêu cầu cần tổ chức tuyên truyền phù hợp với từng đối tượng, từng địa bàn cụ thể.

- Về tổ chức thực hiện, Công an tỉnh cần tổ chức mở các lớp bồi dưỡng tập huấn chuyên đề chuyên sâu về công tác tuyên truyền, vận động quần chúng nhân dân tự giác chấp hành pháp luật nói chung và công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa nói riêng. Hướng dẫn cho lực lượng CSGT nắm vững được các nội dung, hình thức, biện pháp, ứng dụng các thành tựu của khoa học, công nghệ trong quá trình thực hiện công tác tuyên truyền, phong cách làm việc, văn hóa giao tiếp, ứng xử các tình huống của CSGT làm công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa.

- Quy định về hình thức, biện pháp, phân công trách nhiệm, quan hệ phối hợp giữa các bộ phận nghiệp vụ trong lực lượng CSGT Công an tỉnh trong công tác tổ chức tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa.

Thứ hai, nâng cao chất lượng xây dựng nội dung, lựa chọn hình thức và biện pháp trong công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng Cảnh sát giao thông Công an tỉnh Hà Tĩnh

Đổi mới về xây dựng nội dung trong công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa: Nội dung tuyên truyền, phổ biến, giáo dục nâng cao trình độ nhận thức, hiểu biết và ý thức tự giác chấp hành, thực hiện các quy định của pháp luật về giao thông đường thủy nội địa phải bao gồm đầy đủ thông tin về các quy định của pháp luật

về giao thông đường thủy nội địa bao gồm cả quy định pháp luật cơ bản về các văn bản pháp luật nói chung; các quy định của pháp luật trong lĩnh vực TTATGT; các thông tin hướng dẫn cách thức xử lý hành vi pháp luật cụ thể khi tham gia hoạt động giao thông đường thủy nội địa, các quyền và nghĩa vụ, vai trò, trách nhiệm của quần chúng nhân dân trong công tác quản lý hoạt động giao thông đường thủy nội địa...

Qua thực tiễn cũng như qua quá trình nghiên cứu lý luận về mục tiêu, chủ thể, đối tượng của công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa, cần phải thực hiện các hình thức tuyên truyền, vận động, phổ biến, giáo dục pháp luật về giao thông đường thủy nội địa sau đây:

+ Tuyên truyền, phổ biến, đối thoại về giao thông đường thủy nội địa tại các cơ quan Nhà nước, cũng như các tổ chức liên quan.

+ Thành lập các câu lạc bộ pháp luật và tổ chức các cuộc thi viết, sáng tác, tìm hiểu pháp luật về giao thông đường thủy nội địa. Đưa các văn bản pháp luật về giao thông đường thủy nội địa vào tủ sách pháp luật theo chương trình.

+ Tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa qua các phương tiện thông tin đại chúng, báo chí, đài phát thanh, truyền hình nên có chuyên mục pháp luật về TTATGT, trong đó có TTATGT đường thủy nội địa.

+ Sáng tác, in các loại pano, áp phích về công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa đặt tại những nơi công cộng, trên các luồng, tuyến giao thông, những nơi thường xảy ra tai nạn giao thông, các bến cảng thủy nội địa... để quần chúng nhân dân được tiếp xúc một cách thường xuyên nhất.

+ Tổ chức các triển lãm giới thiệu những thành tựu đạt được trong lĩnh vực giao thông đường thủy nội địa về tình hình vi phạm các quy định trong hoạt động giao thông đường thủy nội địa.

Về phương pháp tuyên truyền, chủ thể thực hiện công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa cần phải sử

dụng các phương pháp tuyên truyền, giáo dục pháp luật đa dạng như: Phương pháp sư phạm, phương pháp trực quan, phương pháp giải quyết các tình huống, sự việc cụ thể... trong quá trình sử dụng các phương pháp này lực lượng CSGT cần phải kết hợp nhuần nhuyễn nguyên tắc gắn lý luận với thực tiễn của quá trình thi hành pháp luật về giao thông đường thủy nội địa.

Có thể thấy rằng, thực hiện chất lượng trong việc đổi mới nội dung, hình thức và biện pháp tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa trong giai đoạn hiện nay là vô cùng quan trọng và cần thiết, từ đó nâng cao chất lượng, hiệu quả của công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa cho quần chúng nhân dân, từng bước thay đổi nhận thức và tạo thói quen, ý thức tự giác chấp hành các quy định của pháp luật khi tham gia hoạt động giao thông đường thủy nội địa, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác quản lý nhà nước về hoạt động giao thông đường thủy nội địa và sự phát triển trên các mặt kinh tế - xã hội.

Thứ ba, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra và xây dựng lực lượng đối với công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng Cảnh sát giao thông

Theo đó, cần xây dựng lực lượng thực hiện công tác tuyên truyền pháp luật về TTATGT nói chung, trong đó có pháp luật về giao thông đường thủy nội địa chuyên trách, quy định chức năng, nhiệm vụ rõ ràng, cụ thể, khoa học, có đủ số lượng và lực lượng có đủ trình độ, năng lực chuyên môn đáp ứng yêu cầu cho công tác. Tại phòng CSGT Công an tỉnh cần có sự phân bố hợp lý hơn giữa lực lượng cán bộ, chiến sỹ làm ở từng nhiệm vụ chuyên môn, để bảo đảm đồng đều, đáp ứng các yêu cầu công tác một cách tốt nhất, cần xây dựng Đội tuyên truyền, điều tra giải quyết tai nạn và xử lý vi phạm có số lượng cán bộ thực hiện đảm nhiệm công tác tuyên truyền pháp luật về TTATGT nói chung và TTATGT đường thủy nội địa nói riêng có trình độ, năng lực chuyên môn và kinh nghiệm cao để tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền pháp luật về

TTATGT nói chung và TTATGT đường thủy nội địa nói riêng trên toàn tỉnh được đồng bộ, khoa học và hiệu quả cao. Tại Công an các huyện, thành phố, thị xã cần bố trí đầy đủ số lượng cán bộ, chiến sỹ có chuyên môn, kinh nghiệm cao đảm nhiệm công tác tuyên truyền pháp luật về TTATGT, cần nhận thức rõ được vai trò quan trọng của công tác tuyên truyền với công tác bảo đảm TTATGT trên địa bàn cả trước mắt và lâu dài, xây dựng chương trình, kế hoạch cụ thể cho công tác tuyên truyền pháp luật về TTATGT nói chung và TTATGT đường thủy nội địa nói riêng trên địa bàn quản lý.

Thứ tư, xây dựng các mô hình tổ chức quần chúng, phù hợp với đối tượng tuyên truyền; tuyển chọn, xây dựng lực lượng quần chúng nòng cốt ở cơ sở để tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh

Nội dung hội nghị điển hình tiên tiến trong phong trào quần chúng tham gia quản lý TTATGT cần tập trung hướng tới giải quyết tốt một số vấn đề cơ bản sau đây:

- Phòng CSGT Công an tỉnh tham mưu cho lãnh đạo Công an tỉnh xây dựng chương trình kế hoạch và thành lập ban chỉ đạo: “Tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức chấp hành các quy định của pháp luật về giao thông đường thủy nội địa trên địa bàn tỉnh”. Trưởng ban do đồng chí Phó Giám đốc phụ trách thường trực là Trưởng phòng Cảnh sát giao thông, thành viên văn phòng Công an tỉnh, các đồng chí lãnh đạo Công an các quận huyện, chỉ huy các đội CSGT trên địa bàn tỉnh.

- Ban chỉ đạo hướng dẫn các đơn vị quận huyện tổng kết đánh giá đúng thực trạng tình hình TTATGT trên địa bàn quản lý thuộc phạm vi tỉnh, kết quả đã đạt được, những tồn tại, bức xúc nổi cộm, xu hướng tình hình TTATGT trong những năm tới.

- Xác định rõ vai trò trách nhiệm của các ngành, các cấp, các tổ chức quần chúng và vai trò của CSGT, của quần chúng nhân dân ở cộng đồng dân cư trong công tác quản lý TTATGT.

Thứ năm, nâng cao hiệu quả mối quan hệ phối hợp giữa lực lượng Cảnh sát giao thông, Công an

tỉnh Hà Tĩnh với các lực lượng khác trong công tác tuyên truyền pháp luật về giao thông đường thủy nội địa

Theo đó, cần phối hợp chặt chẽ với Sở Giáo dục và Đào tạo, các Phòng Giáo dục đào tạo tăng cường công tác tuyên truyền pháp luật về TTATGT đường thủy nội địa, hướng dẫn học sinh tham gia hoạt động giao thông có văn hóa, phối hợp cùng Nhà trường và Ban đại diện phụ huynh các trường học trên địa bàn để giáo dục con em có ý thức tự giác, trách nhiệm chấp hành các quy định của pháp luật về TTATGT nói chung và TTATGT đường thủy nội địa nói riêng. Lực lượng CSGT phối hợp với các đơn vị, ban ngành, tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể, mặt trận tổ quốc và các thành viên... tiến hành tuyên truyền và ký cam kết về việc chấp hành luật giao thông về giao thông đường thủy nội địa cho các cán bộ, công nhân - viên chức của các cơ quan, đơn vị, tổ chức đó. Phối hợp chặt chẽ trong việc xử lý các hành vi vi phạm luật về giao thông đường thủy nội địa của lực lượng CSGT với việc xử lý bằng các hình thức khác theo quy định của các cơ quan, ban ngành, đơn vị, tổ chức.

Phối hợp với Đài phát thanh, truyền hình, các cơ quan truyền thông, báo chí... tập trung tuyên truyền, phổ biến, giáo dục các quy định của pháp luật về giao thông đường thủy nội địa cho quần chúng nhân dân, tạo dư luận xã hội đồng thuận, ủng hộ cùng các lực lượng chức năng cùng thực hiện các biện pháp hạn chế TNGT, bảo đảm TTATGT trên địa bàn. Kịp thời biểu dương, nêu gương, khen thưởng người tốt, việc tốt đi đôi với việc lên án và phê phán nghiêm khắc các cá nhân, tổ chức có hành vi vi phạm pháp luật về giao thông đường thủy nội địa. Bên cạnh đó cần tổng hợp, phân tích các nguyên nhân dẫn đến mất TTATGT, TNGT, làm rõ trách nhiệm của các cơ quan, cá nhân, tổ chức liên quan để có biện pháp giải quyết và tuyên truyền, thông báo, phân tích, giải thích cho quần chúng nhân dân biết và hiểu được, từ đó giúp quần chúng nhân dân nhận thức được để phòng tránh và lên án, góp phần bảo đảm cho hoạt động giao thông đường thủy nội địa được trật tự, an toàn, thông suốt và hiệu quả./.